

Dönem : 1
Toplantı : 3

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı :

646

Bâzı iki taraflı ticaret anlaşmalarında veya bu anlaşmalara ekli listelerde yer alan ahdî tarifelerin yürürlükten kaldırılması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret komisyonları raporları (1/174)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71/1460 - 1091

4 . 9 . 1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 27 . 3 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Bâzı iki taraflı ticaret anlaşmalarında veya bu anlaşmalara ekli listelerde yer alan ahdî tarifelerin yürürlükten kaldırılması hakkında kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan

İsmet İnönü

GEREKÇE

1. Gümrük tarifemizin 1954 yılında 1950 Brüksel Nomanklâtürüne uydurulan şekli bünyesi, âzası bulunduğumuz «Gümrük İş Birliği Konseyi» tarafından tadilen tanzim olunan ve aynı Konsey âzası diğer birçok memleket tarafından kabul ve tatbik edilen 1955 Brüksel Nomanklâtürüne uydurulmuş ve bu değişiklik 30 . 11 . 1960 tarihli ve 146 sayılı Kanunla yürürlüğe konmuştur.

2. Gümrük tarifemizin şekli bünyesinde teknik sebeplerle kabul edilen bu intibakı mütaakıp kanuni tarife hadlerinde, ekonomimizin hali hazır icap ve şartlarına ve müstakbel inkişaflarına göre yapılan değişiklikler de 2 . 1 . 1961 tarihli ve 197 sayılı Kanunla yürürlüğe girmiştir.

3. Gümrük tarifemizin kanuni hadlerindeki bu değişikliklerle beraber ahdî hadlerimiz de Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT) Âkîd Taraflardan 1960 Kasım ayında istihsal edilen ve tavizlerin tatbikinden geçici olarak berî kılınmamızı tazammun eden müsaade hükümlerine göre tekrar gözden geçirilmiş ve bu hadler kanuni hadlerde tadilâtı icabettiren aynı sebeplerle revizyona tabi tutularak tek bir metin halinde hazırlanan Yeni Taviz Listemiz olarak 6653 sayılı Kanuna istinaden Bakanlar Kurulunun 9 . 1 . 1961 tarihli ve 5/726 sayılı Kararıyla 11 . 1 . 1961 tarihinden itibaren yürürlüğe konmuştur.

Bu meyanda, bâzı memleketlerle yapılmış bulunan iki taarfli anlaşmalarla verilen birçok tavizin GATT Taviz Listemizde de yer aldığı göz önünde tutularak mevcut mükerrerliğin bertaraf edilmesi maksadiyle ikili anlaşmalardaki tavizler ilga edilmiş ve bu suretle ahdî listemizin tek bir metin haline getirilmesi sağlanmıştır.

5/726 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla ilga edilen tavizlerin yer aldığı anlaşmalar şunlardır :

a) 31 . 5 . 1929 tarihli ve 1671 sayılı Kanun ile tasdik ve kabul edilen 29 . 9 . 1929 tarihli Türkiye - İsvç Ticaret ve Seyrüsefain Muahedenamesi ;

- b) 7 . 6 . 1930 tarihli ve 1690 sayılı Kanun ile tasdik ve kabul olunan 21 . 5 . 1930 tarihli Türkiye - Macaristan Ticaret ve Seyrisefain Mukavelenamesi ;
c) 7 . 6 . 1930 tarihli ve 1691 sayılı Kanun ile tasdik ve kabul edilen 27 . 5 . 1930 tarihli Türkiye - Bulgaristan Ticaret ve Seyrisefain Muahedenamesi ;
d) 28 . 5 . 1933 tarihli ve 2237 sayılı Kanun ile tasdik ve kabul edilen 19 . 8 . 1931 tarihli Türkiye - Polonya Ticaret ve Seyrisefain Mukavelenamesi ; ve
e) 23 . 1 . 1953 tarihli ve 6031 sayılı Kanun ile tasdik ve kabul edilen 16 . 2 . 1952 tarihli Türkiye - Federal Almanya Cumhuriyeti Ticaret ve Tediye Anlaşması ; (6822 sayılı Kanunla değiştirilmiştir.) ile bunların ekleri veya tadilleri veya bağlı protokolleri.

Bahis konusu memleketlerden Bulgaristan, Macaristan ve Polonya'nın tam devletçi bir ticaret sistemi tatbik etmeleri dolayısıyla geri çekilen mahdut tavizlerin ticari mübadelelerimiz üzerinde menfi bir tesir icra etmiyeceği mütalâa olunmaktadır. Diğer taraftan esas hükümleri devam eden mezkûr mukavelenamelerdeki «en ziyade müsaadeye mazhar millet kaydı» dolayısıyla bu memleketler yeni GATT Taviz Listemizdeki ahdi indirimlerden istifade edeceklerdir.

İsveç'in GATT'a Âkîd Taraf olması ve bu memleketle 1952 senesinde GATT içinde taviz müzakeresi yapılması, tek bir maddeye inhisar eden ikili anlaşmadaki tavizin devamını mesnetsiz ve lüzumsuz kılmakta idi.

Federal Almanya Cumhuriyeti Anlaşmasına ekli 4 numaralı Protokole ilişik listede yer alan tavizlerin büyük bir kısmı esasen GATT Taviz Listemizde de bulunmakta idi. Bu itibarla GATT Âkîd Tarafı olan Federal Almanya Cumhuriyeti Anlaşmasındaki tavizlerin kaldırılmasıyla mevcut mükerrerliğin en büyük kısmı bertaraf edilmiş bulunmaktadır. Kaldı ki, bu memleketle GATT çerçevesinde bu hususta lüzumlu taviz müzakereleri yapılmış ve GATT için de yeni bir Taviz Anlaşması imzalanmıştır.

Yukarda mezkûr iki taraflı anlaşmalarla tanınmış bulunan tavizler 6653 sayılı Kanuna istinaden Bakanlar Kurulunca 9 . 1 . 1961 tarih ve 5/726 sayılı Kararname ile 11 . 1 . 1961 tarihinde usulüne tevfi kanunla ilga edilmiştir.

6653 sayılı Kanununun 3 ncu maddesine göre, bu Kararın tasdiki için lüzumlu kanun tasarısı yasa organına üç ay içinde arz edilmiş ise de Kurucu Meclisin vazifesinin sona ermesi dolayısıyla tasarının kanunlaşması mümkün olamadığından ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Dışışleri Komisyonunun raporu

Millet Meclisi
Dışışleri Komisyonu
Esas No. : 1/174
Karar No. : 69

11 . 10 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Bâzi iki taraflı ticaret anlaşmalarında veya bu anlaşmalara ekli listelerde yer alan ahdi tarifelerin yürürlükten kaldırılması hakkında kanun tasarısı, ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü :

Gereğede tafsilen belirtilen hususlar, Komisyonumuzca da nazarı itibara alınmış ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Ticaret Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur. Komisyon Başkanı yerine

Sözcü			
İstanbul	Bursa	Denizli	Kocaeli
<i>C. Baban</i>	<i>M. Tayyar</i>	<i>S. Bosna</i>	<i>N. Erim</i>
Manisa	Rize	Zonguldak	
<i>N. Yenişehiroğlu</i>	<i>E. Yılmaz Akçal</i>	<i>K. Esengin</i>	

Ticaret Komisyonunun raporu

Millet Meclisi
Ticaret Komisyonu
Esas No. : 1/174
Karar No. : 16

24 . 3 . 1964

Yüksek Başkanlığa

Bâzi iki taraflı Ticaret anlaşmalarında veya bu anlaşmalara ekli listelerde yer alan ahdi tarifelerin yürürlükten kaldırılması hakkında kanun tasarısı ilgili Bakanlıklar temsilcilerinin de iştirakleri ile Komisyonumuzda görüşüldü.

Gereğede arz ve izah edilen hususlar Komisyonumuzca da uygun bulunmuş ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ticaret Komisyonu

Başkanı	Başkan V.	Sözcü	
İstanbul	Siirt	Bursa	Balıkesir
<i>V. Özarar</i>	<i>H. Özgen</i>	<i>Z. Uğur</i>	<i>C. Kanpulat</i>
			İmzada bulunamadı
Balıkesir	Erzincan	Kütahya	Ordu
<i>C. Turgut</i>	<i>N. Yıldırım</i>	<i>A. Bozbay</i>	<i>İ. Ağanoğlu</i>
		İmzada bulunamadı	
	Urfa		
	<i>O. Ağan</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Bâzı iki taraflı Ticaret Anlaşmalarında veya bu Anlaşmalara ekli listelerde yer alan Ahdî Tarifelerin yürürlükten kaldırılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1671, 1690, 1691, 2237 ve 6031 sayılı kanunlarla tasdik ve kabul edilen 29.9.1929 tarihli Türkiye - İsveç, 21.5.1930 tarihli Türkiye - Macaristan, 27.5.1930 tarihli Türkiye - Bulgaristan, 19.8.1931 tarihli Türkiye - Polonya Ticaret ve Seyrüsefain Muahedename veya Mukavelenameleri ve 16.2.1952 tarihli Türkiye - Federal Almanya Cumhuriyeti Ticaret ve Tediye Anlaşması ile bunların tadil ve eklerinde yer alan ve 9.1.1961 tarihli ve 5/726 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesiyle ilga edilen tavizlerin yürürlükten kaldırılması kabul edilmiş ve onaylanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

27 . 3 . 1962

Başbakan
İ. İnönü

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı
A. Eyidoğan

Devlet Bakanı ve
Dışişleri Bakanı V.

T. Feyzioğlu

Devlet Bakanı

N. Öktem

Adalet Bakanı

S. Kurutluoğlu

İçişleri Bakanı

Â. Topaloğlu

Maliye Bakanı

Ş. İnan

Bayındırlık Bakanı

E. Paksüt

Sağlık ve Sosyal Yardım
Bakanı

S. Seren

Tarım Bakanı

C. Oral

Çalışma Bakanı

B. Ecevit

Ba. - Ya. ve Tur. Bakanı

K. Evliyaoğlu

Devlet Bakanı
A. Doğan

Devlet Bakanı
N. Su

Millî Savunma Bakanı

İ. Sancar

Dışişleri Bakanı

Millî Eğitim Bakanı

H. İncesulu

Ticaret Bakanı

İ. Gürsan

Gümrük ve Tekel
Bakanı

Ş. Buladoğlu

Ulaştırma Bakanı

C. Akyar

Sanayi Bakanı

F. Çelikbaş

İmar ve İskân Bakanı

M. Güven